

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2017 om ændring af Inatsisartutlov om førtidspension

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen)

Forelæggelsesnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen)

1. behandling

Naalakkersuisut forelægger hermed lovforslag om ændring af Inatsisartutlov om førtidspension

I 2015 vedtog Inatsisartut en større reform på førtidspensionsområdet. Reformen havde blandt andet til hensigt at bringe flere førtidspensionister fra passiv forsørgelse til at kunne udnytte deres muligheder for at indgå i et aktivt arbejdsliv. En del førtidspensionister har en restarbejdsevne, som de vil kunne bruge til samfundets gavn. Mange førtidspensionister vil opleve en ganske betydelig forbedring af deres levevilkår og livskvalitet gennem muligheden for en stabil og varig tilknytning til arbejdsmarkedet. En bedre og varig tilknytning til arbejdsmarkedet, en mere stabil hverdag og for børnene en stabil tilknytning til en daginstitution og skole, vil endvidere kunne medvirke til at nedbryde en negativ social arv.

Samtidig skal førtidspension være forbeholdt dem, der har størst behov, mens dem der kan klare sig selv, ikke skal have førtidspension.

I forbindelse med Inatsisartutlovens vedtagelse blev det besluttet, at reformens indkøring og konsekvenser skulle følges nøje. Det har i forbindelse med den løbende evaluering af reglerne om førtidspension vist sig, at der er behov for justeringer af lovgivningen, således at lovens intentioner og formål sikres.

Det er blevet fremhævet fra flere sider, at det er uværdigt og ikke rimeligt, at mange af de svageste førtidspensionister, der er uden nogen arbejdsevne og dermed ikke har erhvervsmæssig egenindtægt, er fuldstændig afhængig af samleverens indtægt og forsørgervilje. Det er ikke værdigt i et moderne samfund med ligestilling mellem ægtefæller samt samlevende.

Det foreslås derfor, at førtidspensionister med ingen eller en meget beskedent indtægt fra eget arbejde, skal sikres et grundbeløb af førtidspensionen på linje med alderspensionsordningen; - et grundbeløb, der er uafhængigt af størrelsen af førtidspensionistens eventuelle ægtefælle, registreret partner eller samlevers samlede aktuelle indkomst. Dette er i overensstemmelse med de intentioner, der ligger bag alderspensionsreformen, hvor der er indført en grundpension, der er uafhængig af samleverens indkomst.

Herudover foreslås en række mindre justeringer.

I den tidligere førtidspensionslov var førtidspensionister altid berettiget til at få minimum 20 pct. af pensionsbeløbet for en enlig førtidspensionist udbetalt, uanset anden indkomst (20 pct.-reglen). 20 pct.-reglen er imidlertid ikke videreført i overgangsbestemmelserne i den gældende Inatsisartutlov om førtidspension.

Det forekommer ikke helt rimeligt, at førtidspensionister på overgangsordningen skal stilles ringere end tidligere. Samtidig bør det ikke være sådan på overgangsordningen, at førtidspensionister uden nogen egenindtægt og arbejdsevne er fuldstændig afhængig af samlevers indtægt og forsørgervilje.

Det foreslås derfor at genindføre den såkaldte 20 pct.'s regel, hvor førtidspensionisten altid er sikret 20 pct. af førtidspensionen uanset ægtefælleindtægt.

Herudover indeholder forslaget en præcisering om engangshjælp til dækning af rejseomkostninger, således at hjælpen alene kan gives til rejser i Grønland og dermed ikke til destinationer udenfor Grønland.

Med disse bemærkninger overlades forslaget hermed til Inatsisartuts velvillige behandling.